

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE KARAR VERMEYİ ERTELEME DAVRANIŞININ AKADEMİK BAŞARI VE SÜREKLİ KAYGI AÇISINDAN İNCELENMESİ

An Examination of Decisional Procrastination in University Students in terms of Academic Success and Trait Anxiety

Sena GÜLTEKİN

Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisans Üstü Eğitim Enstitüsü
senagultekin1@stu.aydin.edu.tr

 <https://orcid.org/0000-0001-5105-7320>

Zafer GÜNEY

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Topkapı Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

zaferguney@topkapi.edu.tr

 <https://orcid.org/0000-0003-1974-4264>

Cite As/Atıf: Gültekin, S., & Güney, Z.(2023). Üniversite öğrencilerinde karar vermeyi erteleme davranışının akademik başarı ve sürekli kaygı açısından incelenmesi. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(2), 243-270.

<https://doi.org/10.31463/aicusbed.1264107>

ISSN: 2149-3006

e-ISSN: 2149-4053

Geliş Tarihi-Received Date :	06.06.2023
Kabul Tarihi-Accepted Date :	21.08.2023
Sorumlu Yazar- Corresponding Author:	Sena GÜLTEKİN
Sayfa Aralığı-Page Range:	243-270
Doi Numarası-Doi Number:	 https://doi.org/10.31463/aicusbed.1264107

<http://dergipark.gov.tr/aicusbed>

This article was checked by

 iThenticate

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE KARAR VERMEYİ ERTELEME DAVRANIŞININ AKADEMİK BAŞARI VE SÜREKLİ KAYGI AÇISINDAN İNCELENMESİ¹

An Examination of Decisional Procrastination in University Students in terms of
Academic Success and Trait Anxiety

Sena GÜLTEKİN
Zafer GÜNEY

Öz

Günlük hayat içerisinde çoğu kişinin yaşamlarının her döneminde yapmaları gereken işlerini ve sorumluluklarını erteledikleri gözlemlenmektedir. Bireylerin erteleme davranışı göstermelerinin pek çok nedeni bulunmakla birlikte erteleme davranışındaki en temel nedenin, bireyin yeteri kadar zamanını iyi kullanabilme yeteneğine sahip olmadığı görülmektedir. Kişilerin erteleme davranışı arttıkça akademik başarıları düşmekte ve kaygı düzeyleri artmaktadır. Bu çalışmanın amacı, hazırlık sınıfı dâhil üniversite öğrencileri ile lisansüstü öğrenim gören bireylerin karar vermeyi erteleme (KVE) davranışlarının akademik başarı ve sürekli kaygı açısından incelenmesidir. Araştırma sürecinde çalışma grubu; İstanbul, Ankara ve Mersinde bulunan vakıf ve devlet üniversitelerinde öğrenim gören yaşları 18 ile 48 arasında olan 171'i kadın 29'u erkek toplam 200 üniversite öğrencisinden oluşturmaktadır. Araştırma verileri; Mann (1982) önderliğinde şekillendirilen ve Balkıs tarafından Türkçeye uyarlanan “Karar Vermeyi Erteleme Eğilimi Ölçeği”, Öner ile Le Compte tarafından Türkçeye uyarlanan “Sürekli Kaygı Ölçeği” ve demografik bilgi formu aracılığıyla toplanmıştır. Yapılan çalışmanın sonucunda karar vermeyi erteleme davranışı ile sürekli kaygı arasında orta seviyede pozitif, anlamlı bir ilişki bulunmuş olup, akademik başarıları ile anlamlı bir ilişki bulunmadığı görülmüştür. Cinsiyetler arasında ise karar vermeyi erteleme davranışlarının hem akademik olarak sergiledikleri başarı hem de sürekli kaygıları bakımından anlamlı fark olmadığı görülmüştür. Bununla birlikte yaş, sınıf düzeyi ve sosyoekonomik düzey değişkenleri ile KVE davranışları arasında da anlamlı bir ilişkinin varlığı bulunmamaktadır. Genel not ortalaması ve karar vermeyi erteleme davranışı arasında anlamlı korelasyon bulunmuştur. Tukey analiz sonuçlarına göre ise akademik ortalaması 2.01-3.00 ve 3.01-4.00 arasındaki üniversite öğrencilerinin karar vermeyi erteleme davranışı arasında anlamlı korelasyon bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Akademik başarı, erteleme davranışı, sürekli kaygı, kronik erteleme, durumsal erteleme.

¹ Bu çalışma 18-20 Mayıs 2023 tarihleri arasında yapılan TURKCESS 2023 kongresinde özet bildiri olarak sunulmuştur.

Abstract

During ordinary daily life, it is observed that most people postpone their responsibilities and duties, which they have to do in every chapter of their life time. There are many reasons of postponing behaviour, however the main fundamental reason is that individual person does not have ability to use his/her time appropriately and efficiently. As much as this postponing behaviour increases, their academic success decreases, along with increasing anxiety. The aim of this study is to investigate postponing behavior of university students in terms of academic success rates and continuous anxiety levels. At the time of study, total 200 student-participants are selected from universities of Istanbul, Ankara and Mersin aged between 18-48 years, 29 male and 171 female volunteers. The research data were collected through the "Trait Anxiety Scale", which was shaped by Mann (1982) and adapted into Turkish by Balkis, the "Trait Anxiety Scale" adapted into Turkish by Öner and Le Compte, and the demographic information form. As a result of the study, a moderately positive and significant relationship was found between the behavior of procrastinating decision making and trait anxiety, and it was found that there was no significant relationship with academic achievement. It was observed that there was no significant difference between the genders in terms of their academic success and trait anxiety. However, there is no significant relationship between the variables of age, class level and socioeconomic level and SCI behaviors. A significant correlation was found between GPA and procrastination behavior. According to the results of Tukey's analysis, a significant correlation was found between the academic average of 2.01-3.00 and 3.01-4.00 university students' procrastination behavior.

Keywords: Academic success, procrastination behaviour, trait anxiety, chronic procrastination, situational procrastination.

Giriş

Kişilerin büyük bir bölümünün yaşamlarının hemen hemen her döneminde yerine getirmeleri gereken görevleri veya sorumlulukları erteledikleri ve çoğu zaman ertelemeye devam ettikleri görülmektedir (Çetin ve Ceyhan, 2018, s. 461). Bununla birlikte aynı zamanda erteleme davranışının pek çok kişide görüldüğünü gösteren çalışmalar vardır (Balkis, 2006, s. 1). Öğrencilerin kendilerine verilen ödevleri veya sınavlarına çalışmayı ertelemeleri, çalışan insanların yaptıkları işleri ertelemeleri genel olarak erteleme davranışlarına örnek verilebilir (Akdamar ve Kızılkaya, 2022, s. 213). Bu erteleme davranışının sonucunda da bireyler büyük bir problem yaşamaktadırlar. Erteleme davranışı gösteren kişiler daha sonra yapmaları gereken işler için çok fazla enerji sarf etmekte ve o ertelenen işi bitirebilmek için daha fazla zaman harcamaktadırlar (Yazıcı ve Bekaroğlu, 2012, s. 171). Knaus (1998)'a göre bunun sonucunda da bireyler kendilerini depresif, umutsuz ve öfkeli hissetmekte, hayal kırıklığı yaşamaktadırlar. Kişiler her ne kadar işlerini zamanında yapma konusunu sürekli kendilerine

hatırlatmış olsalar bile farkında olmadan kendilerini tekrar bir erteleme eğilimi içerisinde bulurlar (Burka ve Yuen, 1983). Alanyazın incelendiğinde kişilerin cinsiyetleri ile karar vermeyi erteleme davranışları arasındaki ilişkileri inceleyen çalışmalara rastlanılmıştır. Washington (2004) ve Dolye ve Paludi (1998)'nin yapmış oldukları araştırmalarda erteleme davranışı üzerinde cinsiyetin anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir. Bu araştırmada kadınların erkeklere göre daha fazla erteleme davranışı gösterdikleri ifade edilmiştir. Ancak Balkıs (2006)'ın ve Senecal vd., (1995)'in yapmış oldukları araştırmalarda ise erkeklerin kadınlardan daha fazla erteleme davranışı içerisinde buldukları görülmektedir. Bununla birlikte Solomon ve Rothblum (1984, s. 507) yapmış oldukları çalışmada ise erteleme davranışının cinsiyete göre anlamlı olarak değişmediğini ifade etmişlerdir. Yine aynı şekilde Ferrari (1992, s. 79)'nin yapmış olduğu çalışmada da erteleme davranışı ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Kişilerin sosyoekonomik durumları ile karar vermeyi erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışmada düşük sosyoekonomik durumda olan bireylerin daha fazla erteleme davranışı gösterdikleri ifade edilmiştir (Roberts vd., 2007). Benzer şekilde Chow (2011, s. 236)'un yaptığı çalışmada da düşük sosyoekonomik düzeye sahip olan bireylerin erteleme davranışını daha fazla yaptıkları gösterilmiştir. Ancak Lu vd., (2022, s. 1) yaptıkları çalışmada erteleme davranışı ile sosyoekonomik durum arasında anlamlı bir ilişki bulunamadığını ifade etmişlerdir. Kişilerin sınıf düzeyleri ile erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışmada erteleme davranışı üzerinde sınıf düzeyinin anlamlı bir etkisinin bulunmadığı görülmektedir (Ay vd., 2019, s. 124). Diğer bir yandan Ekşi ve Dilmaç (2010, s. 441) tarafından yapılmış bir çalışmada ise sınıf düzeyi ile erteleme davranışı arasında anlamlı bir ilişkinin bulunduğu görülmektedir. Özellikle 2. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerinin daha fazla erteleme davranışı gösterdiklerini ifade etmektedirler.

Erteleme davranışı ve erteleme eğilimi kişilerarası ilişkilerde, eğitim alanındaki projelerin, işlerin yapılmasında, dinî eğitim alanında vb. gibi farklı alanlarda karşımıza çıkmaktadır. Bu sebeple literatürde bu kavramlarla ilgili farklı tanımlar yer almaktadır (Demir, 2017, s. 749). Erteleme, yaşamın hemen hemen her alanında görülen genel bir davranıştır (Ekşi ve Dilmaç, 2010, s. 434). Genel olarak erteleme kişinin yapmayı planladığı herhangi bir işi zamanında yapamayıp sonraya bırakması, karar vermeyi ve yerine getirmesi gereken sorumlulukları aksatması yani şuanda yapılması gereken bir işin ertelenmesidir (Fernie vd., 2017, s. 136-149). Bununla birlikte

erteleme, yerine getirilmesi gereken bir işi yapmaya başlamayı ve sonlandırmayı mantıklı bir gerekçe içerisinde geciktirmek olarak tanımlanmaktadır (Ferrari, 1993, s. 265). Erteleme davranışı kişinin kendisini içsel olarak rahatsız hissedene kadar yapması gereken işleri sonraya bırakması olarak da tanımlanabilir (Solomon ve Rothblum, 1984, s. 503). İşleri zamanında yapmayarak sona bırakma davranışının kendini suçlu hissetme, utanç duyma, anksiyete seviyesinin artması, kişinin kendi öz yeterliliğini düşük olarak görmesi ve başarısızlık gibi olumsuz sonuçları olmakla birlikte erteleme davranışının kısa süre de olsa kişinin rahatlamasına yardımcı olması şeklinde olumlu bir sonucu da vardır (Akbat ve Gizir, 2010, s. 61). Kişiler ertelemenin olumsuz sonuçlarına rağmen planladıkları herhangi bir aktiviteyi isteyerek ertelemektedirler (Rebetz vd., 2016, s. 286). Yapılan çalışmalar ertelemenin sadece bir davranış olmadığını bilişsel ve duygusal fonksiyonları da içinde barındıran karmaşık bir süreç ortaya çıkardığını ifade etmektedir (Ferrari vd., 1995, s. 34). Erteleme eğilimi ise yerine getirilmesi gereken görevleri aksatma, zamanında kararlar verememe ile kendini gösteren bir benlik özelliği şeklinde ifade edilmektedir (Milgram vd., 1998, s. 297-298). Erteleme eğilimi ile ilgili pek çok farklı tanım yapılmakla birlikte bütün çalışmalarda gösterilen ortak tanım; bireyin potansiyelini ve davranışlarını olumsuz yönde etkileyen bir eğilim olmasıdır (Balkıs, 2006, s. 2).

Kuramsal Açıdan KVE Eğilimi

KVE (karar vermeyi erteleme) eğiliminin kapsamı geniş olmakla beraber kuramsal açıdan genel olarak literatürde dört farklı şekilde ele alınmaktadır. Bunlar; 1) Davranışçı kuram, 2) Psikoanalitik yaklaşım, 3)Psikodinamik yaklaşım, 4) Bilişsel/Davranışçı yaklaşımdır (Khojazada, 2019, s. 31).

Davranışçı kuramlar öğrenme kuramları olarak da bilinmektedir (Balkıs, 2006, s. 16). Davranışçı kuram, yapılması gereken bir görev zor olduğunda kişilerin bu görevi yerine getirmek istememeleri ve bunun sonucunda kişilerin erteleme davranışı gösterme olasılıklarının arttığını ifade etmektedir (Ferrari vd., 1995, s. 26). Bununla birlikte aynı zamanda davranışçı kuram erteleme eğilimini ödül-ceza ve pekiştirme sistemleriyle de açıklamaktadır. Doğru bir pekiştirme yöntemi kullanılmadığında erteleme davranışının sıklığı artmaktadır (Balkıs, 2006, s. 17).

Psikoanalitik yaklaşım açısından erteleme eğilimine bakıldığında Freud'un açıklamaları ön plana çıkmaktadır. Freud erteleme eğilimini kaygı

üzerinden açıklamaktadır (Balkıs, 2006, s. 19). Freud (1926)'a göre kişi kaygıdan kurtulmak için benlik bütünlüğünü korumak adına bastırma, yansıtma, yer değiştirme ve akla uygunlaştırma savunma mekanizmalarını kullanmaktadır. Bu savunma mekanizmaları ile kişi başarısız olduğu durumlara yönelik kendisine kabul edilebilir açıklamalar yaparak erteleme davranışı göstermektedir (Farran, 2004).

Psikodinamik yaklaşım açısından ise erteleme eğilimi, kişinin ailesine karşı hissettiği olumsuz duygularla karakterize edilen altta yatan psikik süreçlerle oluşan sorunlu bir davranış olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda psikodinamik yaklaşıma göre erteleme davranışı gösteren kişilerin çocukluk yıllarından kalan bilinçdışı çözemedikleri bir sorunları mevcuttur (Balkıs, 2006, s. 21).

Bilişsel/Davranışçı yaklaşım çerçevesinde erteleme davranışıyla ilgili ilk açıklama Ellis ve Knaus tarafından yapılmıştır (Khojazada, 2019, s. 31). Knaus (1998)' a göre kişinin sürekli olarak kendini eleştirmesi, herhangi bir görevi yerine getirmek için gerekli beceriye sahip olmadığını düşünmesi ve kişinin gerçekle ilişkili olmayan korkuları erteleme davranışının ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Genel olarak bilişsel/davranışçı yaklaşım “değerli olduğumu diğer insanlara gösterebilmek için her işte en iyisini ortaya koymalıyım” şeklinde rasyonel olmayan bir inançla erteleme davranışını açıklamaktadır (Ellis ve Knaus, 1977).

Erteleme Davranışının Türleri

Literatür incelendiğinde erteleme davranışının kronik (süreğen) erteleme ve durumsal erteleme olarak iki farklı küme şeklinde toplandığı görülmektedir (Baltacı, 2017, s. 58). Kronik (süreğen) erteleme, kişinin hayatının farklı alanlarında yapması gereken işleri sona bırakması veya bir işe başlamayı ertelemesi ve bu durumu sürekli olarak yapması şeklinde ifade edilmektedir (Ferrari vd., 2005, s. 459). Durumsal erteleme ise kişinin hayatının yalnızca belli bir alanında yapması gereken işleri sona bırakması veya bir işe başlamayı ertelemesi ve bu erteleme durumunu her gün yaptığı bir davranış hâline getirmesi olarak tanımlanmaktadır (Ferrari vd., 2005, s. 459).

Yapılan çalışmalar erteleme davranışının bilişsel, duyuşsal ve davranışsal öğeleri içinde barındıran geniş bir kavram olduğundan bahsetmektedir (Ferrari, 1991, s. 455; Solomon ve Rothblum, 1984, s. 504). Erteleme davranışının bilişsel bileşeni, kişinin sergilemiş olduğu davranışı ile asıl amacı arasında bir uyumsuzluk ortaya çıkmasıdır (Başpınar, 2020, s.

1197-1219). Kişinin kendisine verilen sorumluluğu yerine getirme kararı alması ancak yapması gereken işe bir türlü başlayamaması erteleme davranışının bilişsel bileşenine örnek olarak gösterilmektedir (Ferrari, 1994, s. 673; Lay, 1986, s. 476). Kişinin yapması gereken işleri ertelemesi sonucunda duygusal olarak kendisini kötü hissetmesi ile karakterize edilen boyut ise erteleme davranışının duyuşsal bileşenidir. Kişiler planladıkları işleri ertelediklerini anladıklarında telaşlanma, genel anksiyete, suçluluk ve kendini yeterli hissetmeme (Burka ve Yuen, 1983) duygusal durumlarında karmaşıklık (Sirois ve Tosti, 2012, s. 238) gibi pek çok negatif duygu içerisinde olmaktadır. Erteleme davranışının davranışsal bileşeni ise kişinin belirli bir zamanda yerine getirmesi gereken görevleri tamamlamak yerine dikkatini başka alanlara yönlendirerek işlerini geciktirme davranışı içerisinde olması ile karakterize edilmektedir (Aydoğan, 2008). Ertelemenin davranışsal bileşeninin davranışın ne kadar sıklıkla ertelendiği ve kişinin çalışma prensipleri ile ilişkili olduğu ifade edilmektedir (Kandemir, 2010).

Erteleme Davranışının Nedenleri

Literatürde erteleme davranışının nedenleri konusunda çok detaylı araştırmalar yer almaktadır (McCown vd., 1987, s. 781-782; Ferrari, 1992, s. 76; Solomon ve Rothblum, 1984, s. 503). Bu çalışmalar incelendiğinde KVE davranışlarının temel nedeninin, kişinin zamanını iyi kullanma becerisinin yeteri kadar iyi olmadığı görülmektedir (Koç, 2022, s. 16). Yeteri kadar sorumluluk sahibi olamamak ve dikkati odaklamakta zorluk yaşamak erteleme davranışının nedenleri arasında yer almaktadır. Erteleme davranışının bir diğer nedeni ise kişinin mükemmeliyetçi kişilik yapısına sahip olması, yaptığı her işte başarılı olmak istemesi ancak kendisini başarısız olarak görmesidir (Balkıs, 2006, s. 16). Başpınar (2020, s. 1197-1219)'a göre erteleme, kişilerin yapmaları gereken işlerden kaçınmak için sosyal mecralara fazla vakit ayırmaları sebebiyle gerçekleşmektedir.

Alan yazın incelendiğinde geniş bir kapsama sahip olan erteleme davranışının beş farklı şekilde ele alındığı görülmüştür. Bunlar; 1. Genel, 2.Akademik, 3. Karar vermenin ertelenmesi, 4. Nevrotik, 5. Kompulsif erteleme davranışlarıdır. İfade edilen bu türler içerisinde ilk iki tanesi sorumluluktan kaçınmayla, üç tanesi ise karar vermekten kaçınmayla ilgilidir. Erteleme davranışının bu beş farklı şekli de kişide içsel bir huzursuzluk ortaya çıkarmakta ve sosyal ilişkilerini negatif bir şekilde etkilemektedir (Balkıs, 2006, s. 2).

Genel erteleme davranışı, zamanı iyi kullanma becerisine yeterince sahip olamamaktan kaynaklı günlük yapılması gereken işleri yapmakta zorluk yaşama olarak tanımlanmaktadır (Balkıs, 2006, s. 10). Akademik erteleme davranışı, yapılması gereken akademik işlerin (sınavlara çalışmak, ödev yapmak, proje teslimi) zamanında yapılmayarak ötelenmesi şeklinde ifade edilmektedir (Solomon ve Rothblum, 1984, s. 503-504). KVE davranışı, farklı konular hakkında doğru kararlar alma konusunda becerinin eksik olması şeklinde ifade edilmektedir (Effert ve Ferrari, 1989, s. 152). Nevrotik erteleme davranışı, günlük yaşam içerisinde herhangi bir konu hakkında karar alırken bu kararları erteleme eğilimi göstermek şeklinde dile getirilmektedir (Ellis ve Knaus, 1977). Kompulsif açıdan bakıldığında ise bireyin herhangi bir konuda alması gereken bir karar olduğunda bu kararını başka bir zamana erteleme davranışı olarak tanımlanmaktadır (Ferrari, 1991, s. 455-458).

Alan yazına bakıldığında eğitim gören kişilerin diğer konulara kıyasla belirli konuları sıklıkla erteledikleri görülmektedir (Balkıs, 2006, s. 3). Örneğin Green (1982, s. 636) tarafından yapılmış olan bir çalışmada öğrencilerin ödev tesliminde spesifik bir tarih söz konusu olduğunda ödevlerini yapmayı daha az erteledikleri ancak teslim tarihinin net olmadığı durumlarda ise ödevlerini yapmayı daha fazla erteledikleri görülmektedir. Solomon ve Rothblum (1984, s. 503-504) tarafından yapılmış olan bir çalışmada ise üniversite öğrencilerinin sınava çalışma davranışlarını daha az erteledikleri ancak yazılı bir ödev hazırlarken bu sorumluluğu yerine getirmeyi daha fazla erteledikleri görülmektedir. Bununla birlikte Ferrari vd., (1995, s. 40) tarafından yapılmış olan bir çalışmada ise üniversite öğrencilerinin yapılması gereken bir ödev zor olduğunda daha fazla erteleme davranışı gösterdikleri, ancak ödev kolay olduğunda erteleme davranışını daha az gösterdikleri görülmüştür.

Erteleme Davranışı İle İlişkili Psikiyatrik Bulgular

Erteleme davranışının birtakım psikiyatrik bulgularla ilişkisi olduğunu gösteren çeşitli araştırmalar vardır (Ferrari vd., 1995, s. 1). Yapılan çalışmalar erteleme davranışı ile depresif duygu durum, mükemmeliyetçilik, mantıkdışı düşünceler, sorumluluktan kaçma ve kendine zarar verme arasında pozitif ilişkiler olduğunu göstermektedir (Ferrari vd., 1995, s. 138). Ayrıca erteleme davranışı arttıkça kişinin benlik saygısı ve kendini kontrol etme davranışının da aynı oranda azaldığını gösteren çalışmalar da mevcuttur. Bununla birlikte üniversite öğrencilerinde yapılan çalışmalar,

akademik erteleme davranışı arttıkça kaygı seviyesinin de aynı oranda arttığını göstermektedir (Beswick vd., 1988, s. 208; Senecal vd., 1995, s. 608; Solomon ve Rothblum, 1984, s. 503). Öğrencilerin özellikle çok fazla uğraşacakları ve anksiyete ortaya çıkartabilecek işleri sıklıkla erteledikleri, çok fazla çaba göstermeyecekleri işlerde ise daha az erteleme davranışı gösterdikleri görülmüştür (Kağan, 2009, s. 118). Bu açıdan bakıldığında erteleme davranışının nedenleri içerisinde kaygı olduğu görülmektedir (Scher ve Osterman, 2002, s. 386; Aydoğan, 2008, s. 24).

Erteleme Davranışı ve Sürekli Kaygı

Kişilerin en temel duygularından biri de kaygıdır. Herhangi bir tehlikeyle karşı karşıya kalınması durumunda kişilerin hayatta kalmalarına yardımcı olabilecek bir mekanizma olarak tanımlanabilir (Kartopu, 2012, s. 150-151). Kaygı ile ilgili yapılan farklı araştırmalar durumluk ve sürekli olarak iki şekilde kaygıya işaret etmektedir. Durumluk kaygılar, riskli bir durum karşısında organizmada bu duruma bağlı olarak geçici kaygı ortaya çıkması durumudur (Kaya ve Varol, 2004, s. 34). Stres düzeyinin fazla olduğu ortamlarda durumluk kaygı seviyesi artmakta, stresin ortadan kalkması ile birlikte durumluk kaygı seviyesi düşmektedir (Kartopu, 2012, s. 150-151). Sürekli kaygı ise herhangi bir dış nedene bağlı olmaksızın bireyin kendi içinden gelen ve her an tetikte olması gerektiği hissini veren bir kaygı türüdür (Kaya ve Varol, 2004, s. 34). Kişinin erteleme davranışı arttıkça aynı oranda kaygı düzeyi de artar ya da erteleme davranışı azaldıkça aynı oranda kaygı düzeyi de azalır. Kişi kendisini kaygılandırıran işleri ertelediğinde kaygı yerini farklı bir duyguya bırakır. Ancak erteleme davranışı kısa bir süreliğine kaygıyı ortadan kaldırabilir (Kağan, 2009, s. 118).

Erteleme Davranışı ve Akademik Başarı

Akademik başarı, öğrencinin eğitim hayatı boyunca derslerinden başarılı olmak için gösterdiği çabalarını yansıtan ve derslerinden aldığı notların aritmetik ortalamasıdır (Akhun, 1980, s. 326). Yapılan çalışmalar erteleme davranışı arttıkça akademik başarı düzeyinin aynı oranda azaldığını ya da erteleme davranışı azaldıkça akademik başarı düzeyinin aynı oranda arttığını ifade etmektedir (Fritzsche vd., 2003, s. 1552; Tice ve Baumeister, 1997, s. 454-455). Bununla birlikte akademik başarıyı etkileyen pek çok faktör bulunmaktadır. Benlik saygısı, bireyin kendisini akademik olarak yeterli hissetmesi, kişinin bir konuyu stratejik şekilde öğrenmeye çalışması ve daha üst düzeyde bir zihinsel farkındalığa sahip olmak akademik başarıyı

olumlu yönde etkilerken kişinin erteleme eğilimi içerisinde olması, anksiyete, depresyon, başarıya ulaşmak için kişinin çok fazla çaba sarf etmemesi, kişinin öz yeterliliğinin düşük olması ve yeterince motive olamamak akademik başarıyı olumsuz yönde etkilemektedir. (Balkıs ve Duru, 2010, s. 161; Heatherton ve Polivy, 1991; Saddler ve Buley, 1999; Haycock vd., 1998; Senecal vd., 1995; Ghaleb vd., 2015; Diseth, 2011).

Alanyazın incelendiğinde Çakıcı (2003, s. 123) tarafından yapılan bir çalışmada üniversite öğrencilerinin lise öğrencilerine göre daha fazla erteleme davranışı içerisinde buldukları ifade edilmiştir. Diğer bir yandan Balkıs (2006, s. 51) tarafından yapılan bir çalışmada ise erteleme davranışının sadece öğrenciler arasında görülmediği, aynı zamanda yetişkin bireyler arasında da görüldüğü dile getirilmiştir. Özellikle öğretmen adaylarının sıklıkla erteleme eğilimi içerisinde oldukları ifade edilmiştir. Bununla birlikte Demir (2017, s. 747) tarafından yapılan bir çalışmada erteleme davranışının akademik, kişilerarası ilişkiler, din eğitimi ve ekonomi gibi pek çok alanda görüldüğü ifade edilmektedir. Bu bağlamda erteleme davranışının pek çok kişide ve yaşamın hemen hemen her alanında görülen geniş kapsamlı bir kavram olduğu görülmektedir. Erteleme davranışının sebepleri arasında bazı kişilik özelliklerine sahip olmak, motivasyon kaybı yaşamak, zamanı iyi bir şekilde planlayamamak gibi faktörler yer almakta ve bu sebeplerden dolayı da erteleme davranışının sıklığı artmaktadır. Erteleme davranışı sıklığı arttıkça kişilerin bu duruma paralel olarak kaygıları da artmaktadır. Bir diğer taraftan bakıldığında ise erteleme davranışının sıklığı arttıkça akademik başarının düştüğü görülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada üniversitede öğrenim hayatına devam eden öğrencilerde karar vermeyi erteleme davranışları ile cinsiyet, yaş, sosyoekonomik durum, akademik başarı, sınıf düzeyi ve sürekli kaygı düzeyleri açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığını ortaya koymak amaçlanmış olup bu amaca yönelik olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Üniversite öğrencilerinin KVE davranışlarının, sürekli kaygı seviyeleriyle başarı seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Üniversite öğrencilerinin KVE davranışlarıyla, kaygı ve başarı seviyeleri arasında cinsiyetleri bakımından fark var mıdır?

3. Üniversite öğrencilerinin KVE davranışlarıyla yaş, sosyoekonomik durum, sınıf düzeyi ve genel not ortalamaları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Yöntem

Araştırma Modeli

Yukarıda yer alan amaç doğrultusunda araştırmada karşılaştırmaya yönelik ilişkisel bir tarama modeli uygulanmıştır. Bu model, var olan bir durum üzerinde herhangi bir değişiklik yapmadan aynı şekilde tanımlamaya çalışan bir araştırma yaklaşımıdır. Araştırmanın özünü oluşturan olay, birey ya da nesne aynı şekilde aktarılmaya çalışılır (Karasar, 2002).

Örneklem

Bu araştırmanın örneklemini; İstanbul, Ankara ve Mersinde bulunan vakıf ve devlet üniversitelerinde öğrenim gören yaşları 18 ile 48 arasında olan 171'i kadın, 29'u erkek toplamda 200 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerine yönelik demografik bilgiler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişken		N	%
Cinsiyet	Kadın	171	85,5
	Erkek	29	14,5
Yaş	18-25	179	89,5
	26-40	20	10
	41-48	1	0,5
Medeni Durum	Evli	6	3,0
	Bekâr	194	97,0
Sosyoekonomik Durum	Düşük	20	10,0
	Orta	162	81,0
	Yüksek	18	9,0
Sınıf Düzeyi	Üniversite		
	Hazırlık	5	2,5
	1. Sınıf	38	19,0
	2. Sınıf	34	17,0
	3. Sınıf	39	19,5
	4. Sınıf	51	25,5

	Yüksek Lisans	27	13,5
	Doktora	6	3,0
Genel Not Ortalaması	1.00-2.00	10	5,0
	2.01-3.00	55	27,5
	3.01-4.00	135	67,5

Ölçme Araçları

Verilerin toplanması amacıyla 1982 yılında Mann'ın geliştirdiği Karar Vermeyi Erteleme Ölçeği ile beraber 1972 yılında Spielberger vd. tarafından oluşturulan Durumluk-Sürekli Kaygı Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Bununla birlikte araştırma grubuna yönelik demografik bilgilere ulaşmak amacıyla kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Demografik Bilgi Formu: Kişisel bilgi formunda katılımcılara yaş, cinsiyet, medeni durum, sosyoekonomik durum, sınıf düzeyi ve genel not ortalaması gibi sosyo-demografik değişkenlere yönelik sorular sorulmuştur.

Mann Karar Vermeyi Erteleme Ölçeği: KVE ölçeği 1982 yılında Mann tarafından geliştirilmiştir. Türkçe'ye Balkıs (2006) aracılığıyla uyarlaması yapılmıştır. Ölçeğin Çatışmayla Başa Çıkma Davranış Ölçeği'nin bir alt kısmında yer aldığı bilinmektedir. Ölçeğin orijinal çalışmasında iç tutarlılık katsayısı .73 olarak bulunmuştur. Türkçe'ye uyarlanmasındaki iç tutarlılığı ise .80 olarak hesaplanmıştır. Likert (5'li) tipi ölçek 5 maddedir. Ölçek 1 (Tamamıyla Yanlış) ile 5 (Tamamıyla Doğru) arasında değişen cevap seçeneğine sahiptir (Balkıs, 2006, s. 124). Karar Vermeyi Erteleme Ölçeği'nin Cronbach's Alpha değeri 0.81'dir. Bu değer 0.80 ve üzeri olması kullanılan testin güvenilirlik seviyesinin iyi olduğunu göstermektedir (Uğurlu, 2018, s. 124).

Sürekli Kaygı Ölçeği: Sürekli Kaygı Ölçme aracı 1983 yılında Öner ve Le Compte tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılan envantere toplam iki bölüm yer almaktadır. Sürekli Kaygı Ölçeğinin .83 ile .87 arasında bir güvenilirlik katsayısına sahip olduğu ifade edilmiştir. Bireyin kendisini nasıl bir duygu durum içerisinde hissetmesi gerektiğini ifade eden ölçek Kuder-Richardson 20 formülünün genel hâle getirilmiş bir formudur. Güvenirlik katsayıları sonucunda bu ölçeğin yüksek iç tutarlılığa sahip olduğu görülmektedir. Sürekli Kaygı Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanan formunun güvenilirlik katsayıları ise .34 ile .72 arasında bulunmuştur (Ekşi ve Dilmaç, 2010, s. 438). Sürekli Kaygı Ölçeği'nin Cronbach's Alpha değeri 0.89'dur. Bu değer 0.80 ve üzeri

olması kullanılan testin güvenilir olduğunu göstermektedir (Uğurlu, 2018, s. 124).

Verilerin Toplanması

Ölçme araçları ile ilgili veriler, İstanbul Aydın Üniversitesi Eğt. Bil. Etik kurulundan 27.04.2022 tarihli ve 2022-3 sayı numarasıyla izin alındıktan sonra araştırmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden üniversite öğrencilerine Google form üzerinden ulaştırılmıştır. Anket formları katılımcılar tarafından doldurulmuştur. Veriler SPSS 26.0 versiyonu üzerinden girildikten sonra verilerin normallik testleri yapılmıştır. Değişkenlerin normal dağıldığı görüldükten sonra analiz kısmına geçilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada katılımcıların tespitinde seçkisiz örnekleme yöntemi uygulanmıştır ve örneklem sayısı 200'dür. Verilerin analizinde Pearson korelasyon analizi, anova ve t testinden yararlanılmıştır. Bununla birlikte genel not ortalamaları arasında nasıl bir farklılık olduğunu tespit edebilmek amacıyla Tukey analizi yapılmıştır.

Bulgular

KVE davranışı, akademik başarı ve sürekli kaygıya yönelik Pearson korelasyon analizi Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Karar Vermeyi Erteleme Davranışı İle Akademik Başarı ve Sürekli Kaygıya İlişkin Pearson Korelasyon Analizi

Değişkenler	Ort	SS.	1	2	3
1.Karar Vermeyi Erteleme	2,73	0,86	1		
2.Akademik Başarı (GNO)	2,63	0,58	-.113	1	
3.Sürekli Kaygı	2,43	0,49	.526**	-.015	1

** Korelasyonlar 0.01 düzeyinde anlamlıdır.

Katılımcıların Karar Vermeyi Erteleme Ölçeği ($X = 2.73$, $SS = .86$), Sürekli Kaygı Ölçeği ($X = 2.43$, $SS = .49$) ve Akademik Başarı(GNO) ($X = 2.63$, $SS = .58$) skorları arasındaki korelasyon Pearson Korelasyon analizi aracılığıyla ölçülmüştür. Sonuçlar ele alındığında katılımcıların KVE puanlarıyla sürekli kaygı puanı aralarında orta seviyede, anlamlı ve pozitif korelasyon bulunduğu görülmektedir ($r(200) = .526$, $p < .001$). Katılımcıların karar vermeyi erteleme ölçeğinden aldıkları puanlar ve akademik başarı değişkeni arasında anlamlı korelasyon bulunamamıştır

($r(200) = -.113$). Bununla birlikte sürekli kaygılarıyla başarıları açısından bakıldığında da aralarında anlamlı bir ilişki bulunmadığı görülmektedir ($r(200) = -.015$).

Araştırmada üniversite öğrencilerinin karar vermeyi erteleme davranışlarının, akademik başarılarının ve sürekli kaygı ölçeğinden alınan puanların cinsiyet açısından bir fark yaratıp yaratmadığını anlayabilmek için Bağımsız Örneklem t-Testi uygulanmıştır ve sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Cinsiyete Göre Karar Vermeyi Erteleme, Sürekli Kaygı Ölçek Puanlarının ve Akademik Başarı Puanlarının Bağımsız Örneklem t-Testi Sonuçları

Değişkenler	Cinsiyet	n	\bar{x}	SS	t	p
Karar Vermeyi Erteleme	Kadın	171	2,73	.86	-,100	.92
	Erkek	29	2,74	.86	-,100	
Akademik Başarı	Kadın	171	2,65	.54	1,785	.15
	Erkek	29	2,45	.73	1,446	
Sürekli Kaygı	Kadın	171	2,45	.49	1,744	.08
	Erkek	29	2,28	.49	1,733	
Toplam	Kadın	171	49,09	9.80	1,744	.08
	Erkek	29	45,66	9.89	1,733	

Tablo 3 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin karar vermeyi erteleme ölçeğinden aldıkları toplam puanların cinsiyet açısından anlamlı bir fark yaratmadığı görülmektedir ($t[198]=-.100$; $p > .05$). Üniversite öğrencilerinin akademik başarı toplam puanlarının cinsiyet açısından anlamlı bir fark yaratmadığı görülmektedir ($t[198]=1.446$; $p > .05$). Üniversite öğrencilerinin sürekli kaygı ölçeğinden aldıkları toplam puanların cinsiyet açısından anlamlı bir fark yaratmadığı görülmektedir ($t[198]= 1.744$; $p > .05$).

Yaş değişkeni ile karar vermeyi erteleme davranışı skorlarını karşılaştırmak için tek yönlü ANOVA testi yapılmıştır ve sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Karar Vermeyi Erteleme Davranışı Ölçme Aracı Puanları-Yaş Anova Sonuçları

Yaş	sd	Ort.	F	p
18-25	4,19	13,83		
26-40	5,02	12,45	2.534	.08
41-48	.	6,00		

Toplam	4,31	13,65
---------------	------	-------

Bulgular 18-25 yaş, 26-40 yaş ve 41-48 yaş gruplarında olan üniversite öğrencileri arasında karar vermeyi erteleme davranışı açısından anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir ($p>.05$).

Sınıf düzeyi değişkeni ile karar vermeyi erteleme davranışı skorlarını karşılaştırmak için tek yönlü ANOVA testi yapılmıştır ve sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Karar Vermeyi Erteleme Davranışı Ölçek Puanları-Sınıf Düzeyi Anova Sonucu

Sınıf Düzeyi	sd	Ort.	F	p
Üniversite Hazırlık	1,192	3,00		
1. Sınıf	.764	2,79	1.504	.179
2. Sınıf	.842	2,59		
3. Sınıf	.876	2,78		
4. Sınıf	.797	2,90		
Yüksek Lisans	.994	2,53		
Doktora	.924	2,03		
Toplam	4,315	13,65		

Bulgular yukarıdaki tabloda yer alan bütün sınıf düzeylerinde olan üniversite öğrencileri arasında karar vermeyi erteleme davranışı açısından anlamlı bir farklılık yaratmadığını göstermiştir ($F=1.50$, $p>.05$).

Sosyoekonomik durum değişkeni ile karar vermeyi erteleme davranışı skorlarını karşılaştırmak için tek yönlü ANOVA testi yapılmıştır ve sonuçları Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6. Karar Vermeyi Erteleme Davranışı Ölçeği Puanları-Sosyoekonomik Düzey Anova Sonuçları

Sosyoekonomik Durum	sd	Ort.	F	p
Düşük	2,91	14,55		
Orta	4,45	13,76	2.422	.09
Yüksek	3,86	11,67		
Toplam	4,31	13,65		

Bulgular düşük, orta ve yüksek düzeyde sosyoekonomik duruma sahip olan üniversite öğrencileri arasında karar vermeyi erteleme davranışı açısından anlamlı farklılık yaratmadığını göstermiştir ($p>.05$).

Genel not ortalaması değişkeni ile karar vermeyi erteleme davranışı skorlarını karşılaştırmak için tek yönlü ANOVA testi yapılmıştır ve sonuçları Tablo 7’de yer almaktadır.

Tablo 7. Karar Vermeyi Erteleme Davranışı Ölçek Puanları-Genel Not Ortalaması Anova Sonuçları

Genel Not Ortalaması	sd	Ort.	F	p
1.00-2.00	3,95	13,10		
2.01-3.00	4,17	14,87	3.112	.04*
3.01-4.00	4,32	13,19		
Toplam	4,31	13,65		

*p < .05

Bulgular 1.00-2.00, 2.01-3.00 ve 3.01-4.00 genel not ortalamasına sahip olan üniversite öğrencileri arasında karar vermeyi erteleme davranışı açısından anlamlı bir farklılık yarattığını göstermiştir (F= 3.11, p<.05). Yapılan Tukey analiz sonucuna göre, farkın 2.01-3.00 (\bar{x} = 2.97, SS=.834) ve 3.01-4.00 (\bar{x} = 2.64, SS=.866) genel not ortalamasına sahip üniversite öğrencileri arasında (p = .039) olduğu görülmüştür.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırma üniversite öğrencilerinin KVE davranışlarının akademik açıdan başarıları ve sürekli kaygıları ile aralarındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda karar vermeyi erteleme davranışı arttıkça sürekli kaygı seviyesinin de arttığı, karar vermeyi erteleme davranışı azaldıkça sürekli kaygı seviyesinin de azaldığı görülmektedir. Alanyazın incelendiğinde eğitim gören kişilerin yapmaları gereken işleri ve sorumlulukları ertelemelerinin sürekli kaygı hâli içerisinde olma durumu ile ilişkili olduğu görülmektedir (Ekşi ve Dilmaç, 2010, s. 446). Ayrıca yapılan çalışmalar erteleme davranışına neden olan faktörler içerisinde kaygının önemli bir yer edindiğini ifade etmektedir (Ferrari vd., 1995, s.138). Kaygı, erteleme davranışına neden olan faktörler içerisinde yer almakla birlikte aynı zamanda kaygının erteleme davranışının sonucunda da ortaya çıktığı gözlemlenmiştir (Ferrari vd., 1995, s. 139). Literatürde yer alan farklı bir araştırma ise kaygı ve erteleme davranışı değişkenlerinin anlamlı pozitif korelasyona sahip olduklarını ifade etmektedir (Solomon ve Rothblum, 1984, s. 505). Üniversite öğrencilerinin erteleme davranışı içerisinde bulunmalarının sürekli kaygı hâlinde kaynaklandığını gösteren

çeşitli çalışmalar vardır. Öğrenciler kaygılı olduklarında daha fazla erteleme davranışı göstermektedirler (Ekşi ve Dilmaç, 2010, s. 446). Bu çalışmaların yanı sıra kaygının erteleme eğilimini belirlemediğini gösteren çalışmalarda mevcuttur (Kağan, 2009, s. 118). Genel olarak literatür incelendiğinde sürekli kaygı ve erteleme davranışı değişkenlerinin anlamlı ve pozitif bir korelasyona sahip olduğu görülmektedir. Bu bulgu yukarıda yapılan analiz sonuçlarını da destekler niteliktedir.

Araştırma sonucunda gözlemlenen başka bir bulguya bakıldığında akademik başarı ve KVE davranışı aralarında anlamlı bir korelasyon bulunmamaktadır. Yapılan bazı çalışmalar akademik başarı ve erteleme davranışı arasında negatif bir korelasyon olduğunu göstermektedir (Balkıs, 2015, s. 101). Daha fazla erteleme davranışı gösteren öğrencilerin kısa bir zaman içerisinde ve baskı altında sorumluluklarını yerine getirmeye eğilimli oldukları ifade edilmektedir (Jackson vd., 2001, s. 310-320). Kısa bir zaman içerisinde yapılması gereken işleri bitirmeye çalışmak kişinin daha fazla stres yaşamasına sebep olmakta ve bu stresinde kişinin akademik başarısını olumsuz yönde etkilediği bilinmektedir (Tice ve Baumeister, 1997, s. 454-455).

Araştırma sonucunda gözlemlenen bir diğer bulguya bakıldığında kadınlar ve erkekler arasında karar vermeyi erteleme davranışı, akademik başarı ve sürekli kaygı açısından anlamlı farklılığın bulunmadığı görülmektedir. Alanyazın incelendiğinde bu bulgumuzu destekler nitelikte bazı çalışmalara rastlanılmıştır. Bu çalışmalarda erkeklerin ve kadınların erteleme davranışları arasında anlamlı bir farklılığın bulunmadığı rapor edilmektedir (Ekşi ve Dilmaç, 2010, s. 447). Bir diğer yandan yapılan bazı çalışmalarda ise kız öğrencilere kıyasla erkek öğrencilerin erteleme davranışını sıklıkla yaptıkları sonucu dile getirilmektedir. Kız öğrencilere oranla erkek öğrencilerin erteleme davranışını sıklıkla yapıyor olmasının sebebi ise çocukluk yıllarından itibaren kazanılan alışkanlıklar olarak karşımıza çıkmaktadır. Ebeveynlerin özellikle kız çocukları üzerinde görevlerin üstesinden gelebilme açısından sıklıkla etkili oluyor olmaları erkek çocukların sorumluluk sahibi olamamalarına dolayısıyla daha fazla erteleme davranışı gösteriyor olmalarına yol açmaktadır. Ayrıca yine benzer bir çalışmada erkek öğrencilerin kaygı seviyelerinin kız öğrencilerin kaygı seviyelerine göre çok daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır (Aydoğan ve Özbay, 2012, s. 7).

Bu çalışmada yaş ile KVE davranışının aralarında da anlamlı bir fark bulunamamıştır. Literatürde yer alan bazı çalışmalarda ise erteleme

eğilimi ve yaş arasında anlamlı ilişki bulunan çalışmalar bulunmaktadır (Yazıcı ve Bekaroğlu, 2012, s. 178). Örneğin Gülebağlan (2003, s. 27) kişilerin yaşları arttıkça daha az erteleme davranışı gösterdiklerini belirtmektedir. Bunun nedeni ise yaşla birlikte daha fazla bilgi öğrenilmesi sonucunda erteleme davranışının daha az yapılmasıdır (Steel, 2007, s. 71). Benzer şekilde Aydoğan ve Özbay (2012, s. 4) yapmış oldukları bir çalışmada bireylerin yaşları arttıkça erteleme davranışını daha az gösterdiklerini, yaşları azaldıkça da erteleme davranışını daha fazla gösterdiklerini ifade etmişlerdir. Ancak Yayı ve Düşmez (2016, s. 95) yaş arttıkça daha fazla erteleme davranışı gösterildiğini ifade etmektedirler. Diğer bir yandan Aydemir (2018, s. 1036) tarafından yapılan başka bir çalışmada ise 21 ile 30 yaş arasındaki kişilerin daha fazla erteleme davranışı gösterdikleri ve 30 yaşından sonra ise gittikçe daha az erteleme davranışı içerisinde bulunulduğu ifade edilmektedir. Araştırmanın diğer bir sonucu ise KVE davranışının sınıf düzeyleri ile değişmemesidir. Alanyazın incelendiğinde yapılan bazı çalışmalarda akademik erteleme davranışı ile öğrencilerin sınıfları aralarında anlamlı fark bulunmuştur (Çelikkaleli ve Akbay, 2013, s. 246). Örneğin Ekşi ve Dilmaç (2010, s. 441) yaptıkları bir çalışmada özellikle 2.sınıf ve 4.sınıf üniversite öğrencilerinin karar vermeyi erteleme davranışlarının farklı sınıflarda olan üniversite öğrencilerine göre oldukça fazla olduğunu ifade etmektedirler. Doğan vd., (2014, s. 1) tarafından yapılan bir çalışmada ise öğrencilerin sınıf düzeyleri arttıkça daha fazla erteleme davranışı gösterdikleri görülmektedir. Çelikkaleli ve Akbay (2013, s. 237) yapmış oldukları çalışmada üniversite 4. sınıf öğrencilerinin, 2. ve 3. sınıf öğrencilerine göre erteleme davranışını daha az gösterdiklerini ifade etmişlerdir. Ancak Yıldırım (2015, s. 45) tarafından yapılan bir çalışmada üniversite öğrencilerinin sınıf düzeyleri ile erteleme davranışları arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı görülmektedir. Benzer şekilde Kutlu vd., (2015, s. 1318) yapmış oldukları çalışmada erteleme davranışı ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını ifade etmişlerdir. Bu bağlamda yapılan bu çalışmalar araştırma bulgumuzu destekler niteliktedir. Araştırmada üniversite öğrencilerinin KVE davranışlarıyla sosyoekonomik durumları arasında da ilişki bulunamamıştır. Lu vd., (2022, s. 1) yaptıkları çalışmada sosyoekonomik açıdan bakıldığında erteleme davranışları ile aralarında ilişki bulunamadığını ifade etmektedirler. Araştırmadaki bir diğer bulgu ise üniversite öğrencilerinin akademik başarıları ve karar vermeyi erteleme davranışları arasında anlamlı düzeyde farklılık bulunmuştur. Bulunan farkın da 2.01-3.00 ile 3.01-4.00 genel not ortalaması olan

üniversite öğrencileri arasında olduğu görülmüştür. Literatürde yapılan bazı çalışmalar araştırma bulgumuzu destekler niteliktedir. Bu çalışmalarda karar vermeyi erteleme davranışı ve genel not ortalaması arasında anlamlı düzeyde korelasyon bulunmuştur (Westgate vd., 2016, s. 9). Örneğin Çakıcı (2003, s. 40) yaptığı bir çalışmada sıklıkla erteleme davranışı gösteren öğrencilerin not ortalamalarının, erteleme davranışı göstermeyen öğrencilere göre daha düşük olduğunu dile getirmektedir. Bunun yanı sıra yapılan başka bir çalışmada ise erteleme davranışı, not ortalaması 2.00'ın altında olan gruplarda farklılık gösterirken, not ortalaması 2.01-3.00 ve 3.01-4.00 arasında olan gruplarda anlamlı bir fark görülmemiştir (Akdamar ve Kızılkaya, 2022, s. 218).

Araştırmaya katılan kadın katılımcıların sayısının erkek katılımcı sayısına oranla daha fazla olması bu araştırmanın bir sınırlılığıdır. Bununla birlikte bir diğer sınırlılık ise bu araştırmanın sadece İstanbul, Ankara ve Mersin'de bulunan vakıf ve devlet üniversitelerinde öğrenim gören yaşları 18 ile 48 arasında değişen 200 üniversite öğrencisi ile yapılmasıdır. Diğer bir sınırlılık ise araştırmaya katılan üniversite öğrencileri arasında yüksek lisans ve doktora düzeyinde olan öğrenci sayısının az olmasıdır. Bu araştırmaya katılan kadın/erkek katılımcı sayısı ve yüksek lisans ve doktora düzeyinde olan öğrenci sayısı arttırılırsa ve bu araştırma farklı bölgelerde öğrenim gören üniversite öğrencilerine uygulanırsa araştırma sonuçlarının genellenabilirliği arttırılabilir ve bu şekilde karar vermeyi erteleme, sürekli kaygı ve akademik başarı arasındaki ilişkinin yordanmasına katkıda bulunulabilir. Ayrıca çalışmaya öğrencilerin kişilik özellikleri, benlik saygıları, toplumsal cinsiyet rolleri, erken dönem uyum bozucu şemaları, başarı amaçları gibi davranışlarını ölçen ölçeklere de yer verilmesi hâlinde araştırmada yer alan üç değişken arasındaki doğrudan ya da dolaylı ilişki daha kolay ortaya konulabilir.

Araştırmanın Etik Yönü

Yapılan çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Çalışmanın etik kurul onayı İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Etik Kurulunun 27.04.2022 tarih, 2022/03 sayılı karar yazısı ile alınmıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı

Bu çalışmada, sonuçları veya yorumları etkileyebilecek herhangi bir maddi veya diğer asli çıkar çatışması olmadığını beyan ederiz.

Katkı Oranı Beyanı

Yazarların makaleye eşit oranda katkı sağlamış olduğunu beyan ederiz.

Kaynakça

- Akbar, S. E., & Gizir, C. A. (2010). Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışı: Akademik güdülenme, akademik özyeterlik ve akademik yüklenme stillerinin rolü. *Mersin University Journal of the Faculty of Education*, 6(1), 60-78. Doi: <https://dergipark.org.tr/en/pub/mersinefd/issue/17373/181419>
- Akdamar, E., & Kızılkaya, Y. M. (2022). Üniversite öğrencilerinin akademik erteleme eğilimleri ile umutsuzluk seviyeleri ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi: İki devlet üniversitesi üzerinde bir araştırma. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 212-221. Doi: <https://doi.org/10.33437/ksusbd.844605>
- Akhun, İ. (1980). Akademik başarının kestirilmesi: Çoklu regresyon yaklaşımının uygulanmasına ilişkin bir araştırma. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 9(1), 325-334. Doi: https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000447
- Ay, Ş., Arslan, F. Z., Adıgüzel, İ., & Çoban, K. (2019). Lise öğrencilerinin akademik öz-yeterlik algısı ve akademik erteleme davranışı arasındaki ilişki. *Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 116-126. Doi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dusbed/issue/47156/513873>
- Aydemir, S. (2018). Çalışanlarda erteleme davranışı (işyeri prokrastinasyonu) gelişiminde zaman tuzaklarının etkisi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(6), 1031-1040. Doi: <https://doi.org/10.18506/anemon.411753>
- Aydoğan, D. (2008). *Akademik erteleme davranışının benlik saygısı, durumluluk kaygı, ve öz-yeterlik ile açıklanabilirliği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Aydoğan, D., & Özbay, Y. (2012). Akademik erteleme davranışının benlik saygısı, durumluluk kaygı, öz-yeterlilik açısından açıklanabilirliğinin incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(3), 1-9. Doi: <https://dergipark.org.tr/en/pub/pegegog/issue/22588/241267>
- Balkıs, M. (2006). *Öğretmen adaylarının davranışlarındaki erteleme eğiliminin, düşünme ve karar verme tarzları ile ilişkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Balkıs, M. (2015). Erteleme eğilimi, akademik başarı ve akademik doyum ilişkisinde akılcı inançların farklılaştırıcı rolü. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 1(48), 87-107. Doi: https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001354
- Balkıs, M., & Duru, E. (2010). Akademik erteleme eğilimi akademik başarı ilişkisinde genel ve performans benlik saygısının rolü. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 159-170. Doi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pauefd/issue/11116/132938>
- Baltacı, A. (2017). Erteleme davranışı eğilimi ve beş faktörlü kişilik özellikleri arasındaki ilişkiler: Okul yöneticileri üzerine bir araştırma. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi(UGEAD)*, 3(1), 56-80. Doi: <https://dergipark.org.tr/en/pub/intjces/issue/30950/310776>
- Başpınar, N. Ö. (2020). Üniversite öğrencilerinin genel erteleme davranışları ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişki. *Turkish Studies*, 15(2), 1197-1219. Doi: <http://doi.org/10.29228/TurkishStudies.41436>
- Beswick, G., Rothblum, E. D., & Mann, L. (1988). Psychological antecedents of student procrastination. *Australian Psychologist*, 23(2), 207-217. Doi: 10.1080/00050068808255605
- Burka, J. B., & Yuen, L. M. (1983). *Procrastination: Why you do it, what to do about it*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Chow, H. P. H. (2011). Procrastination among undergraduate students: Effects of emotional intelligence, school life, self-evaluation, and selfefficacy. *Alberta Journal of Educational Research*, 57(2), 234-240. Doi: <https://doi.org/10.11575/ajer.v57i2.55479>
- Çakıcı, D. Ç. (2003). *Lise ve üniversite öğrencilerinde genel erteleme ve akademik erteleme davranışının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Çelikkaleli, Ö., & Akbay, S. E. (2013). Üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışı, genel yetkinlik inancı ve sorumluluklarının incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 14(2), 237-254. Doi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefad/issue/59471/854610>
- Çetin, N., & Ceyhan, E. (2018). Lise öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının sürekli kaygı, akılcı olmayan inanç, öz düzenleme ve akademik başarı ile ilişkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 460-479. Doi: 10.16986/HUJE.2017028261
- Demir, Ö. (2017). Erteleme eğilimi ve baş etme yolları araştırmaları bulgularının dinî erteleme açısından yorumlanması. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(24), 747-780. Doi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/befdergi/issue/33599/350151>
- Diseth, A. (2011). Self-efficacy, goal orientations and learning strategies as mediators between preceding and subsequent academic achievement. *Learning and Individual Differences*, 21(2), 191-195. Doi: <https://psycnet.apa.org/doi/10.1016/j.lindif.2011.01.003>
- Doğan, T., Kürüm, A., & Kazak, M. (2014). Kişilik özelliklerinin erteleme davranışını yordayıcılığı. *Başkent University Journal of Education*, 1(1), 1-8.
- Dolye, J. A., & Paludi, M. A. (1998). *Sex and gender: The human experience*. Boston: McGraw Hill.
- Effert, B. R., & Ferrari, J. R. (1989). Decisional procrastination: Examining personality correlates. *Journal of Social Behavior and Personality*, 4(1), 151-161.
- Ekşi, H., & Dilmaç, B. (2010). Üniversite öğrencilerinin genel erteleme, karar vermeyi erteleme ve akademik erteleme düzeylerinin sürekli kaygı açısından incelenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 433-450. Doi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/uefad/issue/16692/173492>
- Ellis, A., & Knaus, W. J. (1977). *Overcoming procrastination*. New York: Signet Books.
- Farran, B. (2004). *Predictors of academic procrastination in college students*. Unpublished doctoral dissertation. Fordham University, ABD.

- Fernie, B. A., Bharucha, Z., Nikcevic, A. V., Marino, C., & Spada, M. M. (2017). The unintentional procrastination scale. *Journal of Rational-Emotive and Cognitive-Behaviour Therapy*, 35(2), 136-149. Doi: <https://doi.org/10.1007/s10942-016-0247-x>
- Ferrari, J. R. (1991). Compulsive procrastination: Some self-reported characteristics. *Psychological Reports*, 68(2), 455-458. Doi: <https://psycnet.apa.org/doi/10.2466/PRO.68.2.455-458>
- Ferrari, J. R. (1992). Procrastinators and perfect behavior: An exploratory factor analysis of self-presentation, self-awareness and self-handicapping components. *Journal of Research in Personality*, 26(1), 75-84. Doi: [http://dx.doi.org/10.1016/0092-6566\(92\)90060-H](http://dx.doi.org/10.1016/0092-6566(92)90060-H)
- Ferrari, J. R. (1993). Procrastination and impulsiveness: Two sides of a coin? In *The impulsive client: Theory, research, and treatment* (265-276). Washington, DC, US: American Psychological Association. Doi: <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/10500-014>
- Ferrari, J. R. (1994). Dysfunctional procrastination and its relationship with self-esteem, interpersonal dependency, and self-defeating behaviors. *Personality and Individual Differences*, 17(5), 673-679. Doi: [https://doi.org/10.1016/0191-8869\(94\)90140-6](https://doi.org/10.1016/0191-8869(94)90140-6)
- Ferrari, J. R., Johnson, J. L., & McCown, W. G. (1995). Procrastination research. In *Procrastination and Task Avoidance* (1-265). Boston, MA: Springer. Doi: <http://dx.doi.org/10.1007/978-1-4899-0227-6>
- Ferrari, J. R., O'Callagan, J., & Newbegin, I. (2005). Prevalence of procrastination in the United States, United Kingdom, and Australia: Arousal and avoidance delays among adults. *The American Journal of Psychology*, 7(1), 1-6. Doi: 10.1177/0022022107302314
- Fritzsche, B. A., Young, B. R., & Hickson, K. C. (2003). Individual differences in academic procrastination tendency and writing success. *Personality and Individual Differences*, 35, 1549-1557. Doi: [http://dx.doi.org/10.1016/S0191-8869\(02\)00369-0](http://dx.doi.org/10.1016/S0191-8869(02)00369-0)
- Ghaleb, A. B., Ghaith, S., & Akour, M. (2015). Self-efficacy, achievement goals, and metacognition as predictors of academic motivation. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 191, 2068-2073. Doi: <https://doi.org/10.1016/J.SBSPRO.2015.04.345>
- Green, L. (1982). Minority students' self-control of procrastination. *Journal of Counseling Psychology*, 29(6), 636-644. Doi: <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-0167.29.6.636>

- Gülebağlan, C. (2003). *Öğretmenlerin işleri son ana erteleme eğilimlerinin, mesleki yeterlilik alguları, mesleki deneyimleri ve branşları bakımından karşılaştırılmasına yönelik bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Haycock, L. A., McCarthy, P., & Skay, C. L. (1998). Procrastination in college students: The role of self-efficacy and anxiety. *Journal of Counseling & Development*, 76(3), 317-324. Doi: <https://psycnet.apa.org/doi/10.1002/j.1556-6676.1998.tb02548.x>
- Heatherton, T. F., & Polivy, J. (1991). Development and validation of a scale for measuring state self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(6), 895-910. Doi: <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.60.6.895>
- Jackson, T., Weiss, E.K., Lundquist, J.L., & Hooper, D. (2001). The impact of hope, procrastination and social activity on academic performance of Midwestern college students. *Education*, 124(2), 310-320. Doi: 140829067
- Kağan, M. (2009). Üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışını açıklayan değişkenlerin belirlenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 113-128. Doi: https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001179
- Kandemir, M. (2010). *Akademik erteleme davranışını açıklayıcı bir model*. Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2002). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Kartopu, S. (2012). Lise öğrenci ve öğretmenlerinin durumluk ve sürekli kaygı düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17(2), 147-170. Doi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/firatilahiyat/issue/68642/1077975>
- Kaya, M., & Varol, K. (2004). İlahiyat fakültesi öğrencilerinin durumluk-sürekli kaygı düzeyleri ve kaygı nedenleri (Samsun örneği). *On Dokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17, 31-63. Doi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/omuifd/issue/20300/215487>
- Khojazada, N. (2019). *Genç yetişkin işsizlerde belirsizliğe tahammülsüzlük, kaygı ve erteleme davranışı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Knaus, W. J. (1998). *Do it now? Break procrastination habit* (2. editon). New York: Jojn Wiley & Sons.
- Koç, H. D. (2022). *Üniversite öğrencilerinin teknoloji bağımlılıklarının akademik erteleme davranışları üzerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kutlu, N., Gökdere, M., & Çakır, R. (2015). Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışı ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının karşılaştırmalı incelemesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(3), 1311-1330.
- Lay, C. H. (1986). At last, my research article on procrastination. *Journal of Research in Personality*, 20(4), 474-495. Doi: [https://psycnet.apa.org/doi/10.1016/0092-6566\(86\)90127-3](https://psycnet.apa.org/doi/10.1016/0092-6566(86)90127-3)
- Lu, D., He, Y., & Tan, Yu. (2022). Gender, socioeconomic status, cultural differences, education, family size and procrastination. *Frontiers in Psychology*, 12, 1-15. Doi: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.719425>
- McCown, W., Petzel, T., & Rupert, P. (1987). An experimental study of some hypothesized behaviors and personality variables of college student procrastinators. *Personality and Individual Differences*, 8(6), 781-786. Doi: [https://psycnet.apa.org/doi/10.1016/0191-8869\(87\)90130-9](https://psycnet.apa.org/doi/10.1016/0191-8869(87)90130-9)
- Milgram, N., Mey-Tal, G., & Levison, Y. (1998). Procrastination, generalized or specific, in college students and their parents. *Personality and Individual Differences*, 25(2), 297-316. Doi: [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(98\)00044-0](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(98)00044-0)
- Rebetez, M. M. L., Barsics, C., Rochat, L. D'Argembeau, A., & Van der Linden, M. (2016). Procrastination, consideration of future consequences, and episodic future thinking. *Consciousness and Cognition*, 42, 286-292. Doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.concog.2016.04.003>
- Roberts, B. W., Kuncel, N. R., Shiner, R., Caspi, A., & Goldberg, L. R. (2007). The power of personality: The comparative validity of personality traits, socioeconomic status, and cognitive ability for predicting important life outcomes. *Perspectives on Psychological Science*, 2(4), 313-345. Doi: <https://psycnet.apa.org/doi/10.1111/j.1745-6916.2007.00047.x>

- Saddler, C. D., & Buley, J. (1999). Predictors of academic procrastination in college students. *Psychological Reports*, 84(2), 686-688. Doi: <https://psycnet.apa.org/doi/10.2466/PR0.84.2.686-688>
- Scher, J.S., & Osterman, N.M. (2002). Procrastination, conscientiousness, anxiety and goals: exploring the measurement and correlates of procrastination among school- aged children. *Psychology in the Schools*, 39(4), 385-398. Doi: <https://psycnet.apa.org/doi/10.1002/pits.10045>
- Senécal, C., Koestner, R., & Vallerand, R. J. (1995). Self-regulation and academic procrastination. *Journal of Social Psychology*, 135(1), 607-619. Doi: [10.1080/00224545.1995.9712234](https://doi.org/10.1080/00224545.1995.9712234)
- Sirois, F. M., & Tosti, N. (2012). Lost in the moment? An investigation of procrastination, mindfulness, and well-being. *Journal of Rational-Emotive and Cognitive-Behavior Therapy*, 30, 237-248. Doi: <https://dx.doi.org/10.1007/s10942-012-0151-y>
- Solomon, L. J., & Rothblum, E. D. (1984). Academic procrastination: Frequency and cognitive-behavioral correlates. *Journal of Counseling Psychology*, 31(4), 503-509. Doi: [http://dx.doi.org/10.1037/0022-0167.31.4.503](https://dx.doi.org/10.1037/0022-0167.31.4.503)
- Steel, P. (2007). The Nature of procrastination: A meta-analytic and theoretical review of quintessential self-regulatory failure. *Psychological Bulletin*, 133(1), 65-94. Doi: <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0033-2909.133.1.65>
- Tice, D. M., & Baumeister, R. F. (1997). Longitudinal study of procrastination, performance, stress, and health: The costs and benefits of dawdling. *Psychological Science*, 8(6), 454-458. Doi: <https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.1997.tb00460.x>
- Uğurlu, S. N. (2018). *Sosyal psikolojide tutumlar ve tutum değişimi*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Washington, J. A. (2004). *The relationship between procrastination and depression among graduate and professional students across academic programs: Implications for counseling*. Unpublished Doctoral Dissertation, Texas Southern University, USA
- Westgate, E. C., Wormington, S. V., Oleson, K.C., & Lindgren, K. P. (2016). Productive procrastination: Academic procrastination style predicts academic and alcohol outcomes. *Journal of Applied Social Psychology*, 47(3), 124-135. Doi: <https://doi.org/10.1111/jasp.12417>

- Yaycı, L., & Düşmez, İ. (2016). Adölesanların akademik erteleme davranışlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 6(10), 80-101.
- Yazıcı, H., & Bekaroğlu, B. (2012). Örgün eğitim kurumlarında görev yapan müdürlerin erteleme davranışlarının okul yönetimine etkisi. *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 169-180. Doi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/befdergi/issue/23147/247262>
- Yıldırım, S. (2015). *Üniversite öğrencilerinin akademik başarı, akademik erteleme, kopya çekme ve devamsızlık durumlarının yordayıcısı olarak sosyal bağlılık*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.

An Examination of Decisional Procrastination in University Students in terms of Academic Success and Trait Anxiety

Extended Abstract

In daily life, it is observed that individuals from almost every segment of society tend to postpone tasks or responsibilities they need to do. Students procrastinate academic tasks such as studying or doing homework, while those actively working in professional life also tend to delay tasks assigned to them. Procrastination behavior, which has a broad scope, is generally observed in five different ways: general procrastination, academic procrastination, decisional procrastination, neurotic procrastination, and compulsive procrastination. General procrastination is the postponement of daily tasks due to a lack of effective time management skills. Academic procrastination is delaying academic tasks to a later time. Decisional procrastination is having difficulty making the right decision on a matter. Neurotic procrastination is the postponement of decisions in daily life. Compulsive procrastination is the act of postponing a decision about a topic to another time. In addition to these five classifications, procrastination behavior is also categorized as chronic procrastination and situational procrastination. Chronic procrastination involves consistently delaying tasks in different areas of life or delaying the start of a task, while situational procrastination involves delaying specific tasks in life and making this procrastination a daily behavior. Alongside these classifications, studies in the literature indicate that procrastination behavior is a comprehensive concept encompassing cognitive, emotional, and behavioral elements. The cognitive component of procrastination behavior arises from a discrepancy between a person's exhibited behavior and the actual goal. The emotional component, characterized by the individual feeling bad emotionally for delaying tasks, represents the affective dimension of procrastination behavior. The behavioral component of procrastination behavior is characterized by the individual directing their attention to other areas instead of completing tasks that need to be

done at a specific time. There are many factors underlying people's procrastination behavior, including a lack of efficient time management skills, insufficient sense of responsibility, difficulty in focusing attention on one point, and having a perfectionist personality. The theoretical perspective on decisional procrastination in the literature is examined under four main headings: behavioral theory, psychoanalytic approach, psychodynamic approach, and cognitive/behavioral approach. Behavioral theories explain procrastination behavior through reward-punishment and reinforcement systems. According to this theory, when a task is perceived as difficult, individuals may not want to perform it, increasing the likelihood of procrastination behavior. From a psychoanalytic perspective, Freud's explanations stand out in the tendency to procrastinate. Freud explains procrastination tendency with the concept of anxiety. According to him, individuals use defense mechanisms such as repression, reflection, displacement, and rationalization to protect their ego integrity and get rid of anxiety. With these defense mechanisms, individuals exhibit procrastination behavior by making acceptable explanations to themselves for situations where they fail. From a psychodynamic approach, procrastination behavior is defined by the underlying psychic processes characterized by negative feelings towards one's immediate environment. According to this definition, individuals who exhibit procrastination behavior have unresolved problems from childhood. In the cognitive/behavioral approach, procrastination behavior is explained by Ellis and Knaus. According to Knaus, the reasons for procrastination behavior include self-criticism, the belief that one does not have the ability to perform any task, and unreal fears not related to reality. As individuals exhibit more procrastination behavior, their academic achievement levels decrease, and anxiety levels increase. This study aims to reveal whether there is a significant difference in decisional procrastination behaviors of university students, including preparatory class students, and individuals studying at the graduate level, in terms of gender, age, socio-economic status, academic success, class level, and continuous anxiety levels. The following questions were addressed to achieve this goal: 1. Is there a significant relationship between university students' decisional procrastination behaviors, continuous anxiety levels, and success levels? 2. Is there a difference in university students' decisional procrastination behaviors, anxiety, and success levels in terms of gender? 3. Is there a significant difference in university students' decisional procrastination behaviors concerning age, socio-economic status, class level, and overall grade averages? In line with this aim, a relational survey model was applied in the research. The sample of the study consists of 200 university students, 171 females and 29 males, aged between 18 and 48, studying at foundation and state universities in Istanbul, Ankara, and Mersin. Research data were collected through the 'Decisional Procrastination Tendency Scale' shaped under the leadership of Mann (1982) and adapted to Turkish by Balkis, the 'Continuous Anxiety Scale' adapted to Turkish by Öner and Le Compte, and a demographic information form. Pearson correlation analysis, analysis of

variance (ANOVA), and t-test were used in the analysis of the data. In addition, Tukey analysis was performed to determine the difference in overall grade averages. As a result of the analyses, a moderate positive and significant relationship was found between decisional procrastination and continuous anxiety, but there was no significant relationship between academic success and procrastination behavior. Regarding gender, no significant difference was observed in decisional procrastination behaviors in terms of both academic success and continuous anxiety. Moreover, there was no significant relationship between decisional procrastination behaviors and variables such as age, class level, and socio-economic status. A significant correlation was found between overall grade average and decisional procrastination behavior. According to Tukey analysis results, a significant correlation was found between decisional procrastination behavior and university students with academic averages between 2.01-3.00 and 3.01-4.00.
